

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Den romantiske skole i Tyskland (1873)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 373. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992357478064/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Lemlæstedes Pande. — Jeg læste det som Dreng, og véd jeg end nu, at Defoe fik Lov at beholde sine Øren, saa Pope tager fejl, naar han skriver:

Earless on high stood unabashed Defoe
(o: øreløs stod Defoe uskræmt deroppe)

og véd jeg end desuden, at Defoe ikke var den rene Karakter. hvorfor jeg dengang holdt ham, ligemeget — dette Billede er stort, og det brændte sig ind i min Sjæl, thi det indeholder en evig Situation. Som den dømte Skribent her saa ud i Gabestokken, saaledes ser i Almindelighed her paa Jorden Sandheden ud. Og jeg husker, jeg tænkte dengang ved mig selv: Hvis et Menneske nogensinde fandt en saadan stakkels forhaanet og mishandlet Sandhed i Gabestokken, da maatte det være et stort Øjeblik i hans Liv, naar han kunde nærme sig og lægge den Kransen om Panden. — Det har Shelley gjort, men Novalis ikke.

XIII

Jeg skildrede det romantiske Gemyt som den dumpe Inderlighed uden Stræben og uden Attraa, som den gloende Ovn, i hvilken Friheden kvaltes, og enhver Retning udefter dræbtes. Dog, dette er ikke den fulde Sandhed. En eneste Attraa udadtil er tilbage, den som man kalder Længsel. Længselen, det er Formen for den romantiske Stræben, Moder til al dens Poesi. Hvad er Længsel? Det er Savn og Begær i Forening uden nogen Vilje eller Beslutning om at opnaa det Savnede og uden Valg af Midler til at faa det i sin Magt. Og hvorpaa gaar denne Længsel ud? Ja paa hvad Andet end paa det, hvorpaa al Længsel og Attraa i Verden gaar ud, med hvor store eller hylerske Ord den end draperer sig? Paa Nydelse og Lykke. Romantikeren bruger ikke dette Udtryk Lykke, men det er det, han mener. Han siger ikke Lykke, han siger Idealet. Men man lade sig blot ikke narre af Ord. Det for Romantikeren Ejendommelige er nu ikke hans Søgen af denne Lykke, men hans Tro paa, at denne Lykke er til. Han véd, den maa være ham forbeholdt, at den maa findes et Sted, at den vil komme uforvarende over ham. Og da den nu er en Himmelens Gave, og da han ikke